

  
БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА  
ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА  
ПРЕДСТАВНИЧКИ ДОМ

Комисија за људска права, имиграцију, избјеглице и азил  
Број: 01/5-011-844/02.  
Сарајево, 31.07.2002. године.

PARLAMENT  
Bosna i Hercegovina  
SARAJEVO

Primijeno:	01.08.2002. g.		
Org. jed.	Број	Гриод	Вrijednost
01/5-	011-844/02		

### ЗА ПИС НИ К

Са 21. сједнице Комисије за људска права, имиграцију, избјеглице и азил одржане 30.07.2002. године са почетком у 10 часова.

Двадесетпрвој сједници Комисије присуствовали су:

- Брка Осман, предједавајући Комисије,
- Османовић Бахрија, члан Комисије,
- Др. сц. доц Фрањо Мајданџић, члан Комисије
- Цуплов Мустафа, члан Комисије
- Филиповић Омер, члан Комисије,
- Стокић Душан, члан Комисије.

Одсуствовали су: Грабовач Мирко, замјеник предједавајућег комисије, Јовановић Милош, замјеник предједавајућег комисије и Виолета Камберовић, члан Комисије.

Сједници је присуствовао и представник Министарства за људска права Босне и Херцеговине: госп. Баотић Марјан.

За сједницу је усвојен слиједећи:

#### Дневни ред:

11. Усвајање записника са 20. сједнице Комисије,
12. Расправа о Приједлогу закона о кретању и боравку странаца и азилу,
13. Извјештај о посјетама општинама у Босни и Херцеговини,
14. Обраћања институција и појединаца Комисији,
15. Текућа питања.

Ад – 1 Усвајање записника са 20. сједнице Комисије.

Након усвајања дневног реда, предједавајући Комисије Осман Брка је предложио дискусију и усвајање записника са 20. сједнице. О записнику није било расправе.

Како није било расправе, предједавајући Комисије је предложио усвајање записника, па је Комисија једногласно усвојила Записник са 20. сједнице Комисије.

Ад – 2 Расправа о Приједлогу закона о кретању и боравку странаца и азилу,

У уводном излагању за другу тачку дневног реда, предсједавајући Осман Брка је указао на основне активности које су се до сада одвијале по питању Приједлога Закона о кретању и боравку странаца и азилу. Он је указао на околност да је Комисија за људска права, имиграцију, избјеглице и азил Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ (у даљем тексту: Комисија) добила је 16.07.2002. године акт број: 01,02-02-825/02 из којег је видљиво да је Представнички дом Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине као надлежну за Приједлог закона о кретању и боравку странаца и азилу (у даљем тексту: Закон), одредио ову комисију. Уједно је актом истакнуто да ће се приједлог Закона разматрати по хитном поступку у складу са чланом 104. Пословника, а како је Дом прихватио разматрање приједлога Закона по хитном поступку у складу са чланом 104.3 рокови за достављање извјештаја надлежне комисије предсједавајућем Дома скраћено је на пола. Уз обавијест приложен је и текст Приједлога закона. Уједно је додао да је, Уставно-правна комисија Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ актом број 01/1-011-809/02 дана 16.07.2002. године дала мишљење о приједлогу Закона и једногласно утврдила да постоји ваљан уставно-правни основ за доношење наведеног закона и сматра да се понуђени текст може упутити надлежној комисији Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ у даљу законодавну процедуру.

У дискусији која је услиједила, расправљало се о принципима, начелима и нормама (члановима) предложеног закона, као и уложеним амандманима. Амандмане је једино уложио предсједавајући Комисије Осман Брка, а амандмане је све прочитао и тражио од присутних чланова да се о њима изјасне. У дискусији су учешће узели сви присутни чланови Комисије.

Дискутовао је и представник Министарства за људска права и избјеглице БиХ г. Баотић Марјан, истичући да је Приједлог закона усаглашаван и са међународним организацијама, а што се тиче амандмана, како их раније није добио тешко би се омгао очитовати о њима. Изразио је своје мишљење да онако као су презентирани од предсједавајућег Комисије, амандмани не представљају лоша, већ добра рјешења и побољшавају законски текст.

Г. Цуплов је истакао да амандман и помажу Приједлогу закона да будући закон буде бољи и сврсисходнији.

Г. др. сц. Доц Фрањо Мајданцић се посебно осврнуо на амандман И тражећи провјеру о његовој сврсисходности, уједно подржавајући друге амандмане.

Г-ђа Бахрија Османовић је истакла да као и г. Филиповић Омер прихвата амандмане, али да у свему треба бити на опрезу.

Предсједавајући је, након проведене дискусије предложено гласање о амандманима које је протекло на слиједећи начин:

Гласање за амандман	Гласање «за»	Гласање «Против»
Амандман 01.	4	2
Амандман 02.	5	1
Амандман 03.	6	0
Амандман 04.	6	0

Након проведене расправе, Комисија је једногласно прихватила Приједлог закона о боравку и кретању странаца и азилу као и амандмане посланика Османа Брке и то како слиједи:

#### **АМАНДМАН 01.**

У члану 2., став 1. у тачци е) иза двотачке, додати ријечи «Министарство унутрашњих послова Федерације Босне и Херцеговине».

#### **АМАНДМАН 02.**

У члану 3. став 1. иза ријечи «јединицама» брише се остатак текста, а додаје нови текст који гласи: « по организацији коју одреди Министарство».

#### **АМАНДМАН 03.**

У члану 11. став 1. тачка ф) брише се.

#### **АМАНДМАН 04.**

У члану 91. став 1. тачка 2. иза израза «МИП-а.» додају се ријечи које гласе: «Министарства унутрашњих послова Федерације БиХ, кантоналних Министарстава унутрашњих послова.». Остатак текста остаје непромјењен.

Тако је Комисија једногласно усвојила текст Приједлога закона с наведеним амандманима и закључила да је предложени закон неопходно донијети одмах те да се упути Представничком дому Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине у даљњу процедуру усвајања. У смислу одредби члана 89. Пословника Представничког дома Парламентарне скупштине, за извјестиоца у пленарној фази Комисија је именовала предсједавајућег Османа Брку.

#### **Ад-3 Извјештај о посјетама општинама у Босни и Херцеговини,**

Предсједавајући Комисије је отворио ову тачку дневног реда. Изнио је своје утиске који су и овај пут потврдили потребу излазака посланика на терен и непосредног опажања повреда људских права и основних слобода на простору Босне и Херцеговине. Предсједавајући је истакао потребу доношења закључака од стране ове Комисије и њиховог достављања да би Представнички дом Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине могао их подржати и дати у процедуру провођења.

Предсједавајући је посебно истакао циљ посјета, те напоменуо да је комисија обилазила општине Босне и Херцеговине у циљу сагледавања стања у области људских права, избјеглица, расељених лица и повратника, имплементације Анекса 7. Опћег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини, провођења имовинских закона и политичко-безбјејдоносне ситуације у вези с повратницима, те националне заступљености у извршној и судској власти. Комисија је на 19. сједници формирала три групе за обилазак, које су на терену обавиле предвиђени задатак Групе су биле у сљедећем саставу:

**Прва група** у саставу: Осман Брка, Виолета Камберовић и Милош Јовановић посјетила је општине Сарајево-Центар, Илицу, Илијаш 09.07.2002. године и општине Ошак и Дистрикт Брчко 10.07.2002. године. Дистрикт Брчко је посјетио посланик Душан Стокић умјесто Милоша Јовановића.

**Друга група** у саставу: Миро Грабаовац – Титан, Цуплов и Османовић Бахрија посјетила је општине Кисељак, Јајце и Добретиће, а Османовић Бахрија, Беговић Мухамед и др- Зијад Хасић општине Ливно, Томиславград и Купрес 23.07.2002. године.

**Трећа група** у саставу Омер Филиповић и Мајданцић Фрањо (требао бити и члан Стокић Душан), посјетила је општине Дервента и Теслић дана 11.07.2002. године и Приједор и Сански Мост дана 12.07.2002. године.

Кроз дискусију чланова Комисије утврђено је да су чланови Комисије у наведеним општинама обавили разговоре са надлежним органима и носиоцима најодговорнијих функција, а у неким општинама и са представницима међународних организација на локалном нивоу, те повратницима и расељеним особама у колективним центрима.

Др. сц. Доц Фрањо Мајданцић је истакао вриједност обилазака чланова Комисије, али се заложио да закључци који буду донесени требају се непосредно

презентирати Министарству за људска права и избјеглице Босне и Херцеговине, као и надлежним ентитетским министарствима. Треба са неведеним органима заказати састанке и на њима тражити рјешења за уочене проблеме. Истакао је као примјер повратништва Мјесну заједницу Козарац која је у Општини Приједор и предложио да свако обиђе у ову мјесну заједницу и на дјелу се увјери у организираност повратника.

Г-ђа Османовић Бахрија је указала на некомплетност група које врше обилазак терена, те поново презентирала своје емоције за општину Добретићи, апелирајући да се том народу помогне.

Г. Цуилов је у дискусији посебно истакао потребу предошења искустава ове Комисије на састав будуће Комисије када прођу избори, јер по његовом схватању, овом активношћу, комисија је пуно допринијела на сагледавању проблема повратника. Предложио је да се поједини закључци у зависности од свог садржаја упуते одређеним министарствима на провођење.

Г. Стокић Душан је предложио да будући закључци требају бити конкретнији, јер су досадашњи доста уопштени те да с овом активношћу треба наставити.

Г. Омер Филиповић јке подржао све оно што је у писаној форми презентирао Комисији, тражећи да се у првом предложеном закључку конкретно стави да имплементација одлуке Уставног суда БиХ треба почети у општинама и ту акценат ставити.

На основу запажања на терену током посјета, као и изнесених података презентираних од чланова Комисије на 21. сједници, Комисија је једногласно усвојила слиједеће

### **ЗАКЉУЧКЕ**

1. Неопходно је, што је могуће прије, имплементирати усвојене амандмане на Устав Федерације БиХ и амандмане на Устав Републике Српске на темељу Одлуке Уставног суда о конститутивности народа на цијелом простору Босне и Херцеговине, првенствено на општинском нивоу.

2. Задужује се Вијеће министара да покрене иницијативу како би се извршила хармонизација ентитетских закона о избјеглицама и расељеним особама, као и хармонизација ових закона са државним Законом о избјеглицама из Босне и Херцеговине и расељеним особама у Босни и Херцеговини.

3. Задужује се Министарство за људска права и избјеглице да покрене иницијативу за успостављање јединствене базе података на нивоу Босне и Херцеговине о избјеглицама и расељеним особама, као и података о поднесеним захтјевима за поврат приватне имовине и станова на којима постоји станарско право, те података о повратницима који су уведени у посјед имовине.

4. Неопходно је успоставити имовински фонд избјеглица и расељених особа при Централној банци Босне и Херцеговине, што је обавеза и по Дејтонском споразуму. Фонд би се пунио из ентитетских буџета, као и из намјенских донација. Из фонда би се финансирао повратак, те и кредитирало samozapoшљавање и запошљавање повратника, што би допринијело одрживом повратку.

5. Неопходно је успоставити адекватну сарадњу између министарстава здравства Федерације Босне и Херцеговине, Републике Српске и Дистрикта Брчко у циљу рјешавања здравствене заштите становништва рубних подручја ентитета. Исто тако, од ентитетских министарстава захтијевати бољу покривеност здравствене заштите у општинама у којима је интензиван повратак избјеглица и расељених лица.

6. На нивоу Федерације Босне и Херцеговине потребно је донијети Закон о правима бораца и при томе на нивоу кантона и општина осигурати једнак финансијски третман борачкој популацији Хрватског вијећа обране и Армије Босне и Херцеговине како би се смањила стамбена проблематика ових категорија становништва.

7. Препоручује се министарствима ентитета, која имају надлежност у ресору за питања бораца, инвалида и цивилних жртава рата, да успоставе сарадњу у координирању права ових категорија становништва у Федерацији Босне и Херцеговине и Републици Српској.

8. Обратити се владама ентитета Босне и Херцеговине и тражити већу динамику доношења закона и олакшица за запошљавање избјеглог и прогнаног становништва.

9. Од Министарства вањских послова БиХ тражити провођење активности према СР Југославији, за доношење прописа којим би се омогућило обрађивање земље и кориштење некретнина с обе стране границе Босне и Херцеговине и СР Југославије и да се уреди граница у том дијелу са СР Југославијом.

10. Убрзати доношење прописа којима би се поспјешили процеси приватизације и поступак реституције, те на тај начин омогућити већи замах приватног подузетништва и запошљавања.

11. Савјет Министара БиХ треба интензивирати активност са надлежним органима СР Југославије и Р Хрватске о бржем повратку избјеглица, како оних из СР Југославије и Р Хрватске у Босну и Херцеговину, тако и оних из Босне и Херцеговине у наведене земље.

12. У циљу бржег и одрживог повратка избјеглица и расељених лица, потребно је да се мобилишу сви органи Босне и Херцеговине као и њених ентитета, како би се обезбједила већа средства намијењена повраку, побољшање смјештајних капацитета и брже рјешавање незапослености повратника, и то треба бити трајни задатак актуелних органа власти.

13. Да надлежне институције Босне и Херцеговине и њених ентитета, задужене за контролу радних односа у предузећима и установама сниме стање запослености грађана Босне и Херцеговине у међународним хуманитарним и другим организуацијама и подзму потребне мјере на сузбијању нелегалног запошљавања.

14. Захтијевати од надлежних органа који врше деминирање да приоритет у деминирању буду некретнине и имовина повратника, ради њихове лакше реинтеграције.

15. Да ентитетска министарства што прије усагласе програме образовања ради превазилажења великих јазова између њих, као и да се премосте непризнавања тих школовања.

16. Захтијевати од надлежних органа да се остварује брза и безусловна сарадња између општина оба ентитета у смислу рјешавања двосмјерног повратка расељеног становништва.

17. Од надлежних предузећа и других органа захтијевати приоритетно остварење потпуне електрификације и водоснабдијевања подручја гдје се највише вераћају повратници и избјегло становништво, ради стварања повољних услова њиховог опстанка.

18. Непосредно се састајати са Министарством за људска права и избјеглице Босне и Херцеговине, као и ресорним министарствима за избјеглице ентитета БиХ с циљем утврђивања, провођења и контроле провођења ових закључака.

Ад - 04.

#### **Обраћања институција и појединаца Комисији,**

О овој тачки дневног реда увид је дао секретар Комисије др. Зијад Хасић. Он је истакао да се до ове сједнице неколико странака обратило Комисији, али писарниоца није предмете прослједила Комисији јер нису умножени.

Предложено је закључак, који је и прихваћен да се за наредну сједницу комплетирају сва обраћања, као и одговори и поступања Комисије по представкама.

Ад – 05. Текућа питања.

За ову тачку дневног реда није било никаквих материјала. нити је било дискусије по било којим питањима.

Овим је завршена 21. сједница Комисије.

Сједница је завршена у 12.30. часова.

СЕКРЕТАР КОМИСИЈЕ

Др. Зијад Хасић

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ КОМИСИЈЕ

Осман Брка

